

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Digitální Česko - následné dokumenty k IKČR

Petr Kuchař, Pavel Hrabě

odbor Hlavního architekta eGovernmentu
Ministerstvo Vnitra ČR

Shrnutí

- Informační koncepce ČR byla přijata usnesením vlády č. 629/2018 ze dne 3.10.2018.
- K IKČR vznikly 30.9.2019 tzv. následné dokumenty:
 1. Metody řízení ICT
 2. Slovník pojmů eGovernmentu
 3. Národní architektonický rámec (NAR)
 4. Národní architektonický plán (NAP)
 5. (Vzory IK OVS) – nejsou povinné z UV629
- Dostupné jsou: <https://archi.gov.cz/start>
- Dokumenty jsou živé, budou aktualizovány na základě zpětné vazby (i od Vás).

Dvě koncepce v jednom (podle zákona a IKČR)

Část A:

CO? a PROČ? stavět a měnit, tedy architektonická koncepce úřadu:

- řeší soulad s většinou cílů a se všemi architektonickými principy IKČR,
- rozpracovává a implementuje pravidla NAP, zejména využití sdílených služeb eGovernmentu a jeho federaci.

Část B:

JAK? plánovat, řídit a dodávat výstavbu i provoz ICT řešení a služeb:

- řeší soulad s několika cíli HC5 a s obecnými principy řízení ICT z IKČR,
- rozpracovává a implementuje Metody řízení ICT VS ČR, zejména efektivitu řízení ICT OVS a jeho zapojení do centrální koordinace.

Národní architektonický plán

Působnost NAP

NAP je závazný pro všechny státní orgány a orgány územních samosprávných celků využívající centrální sdílené služby eGovernmentu, které dle § 1 odst. 1 zákona o ISVS souhrnně označuje pojmem orgány veřejné správy, tj. na „státní orgány nebo orgány územních samosprávných celků“, tedy včetně obcí a krajů.

Splnění požadavků kladených NAP uvádí OVS do své vlastní informační koncepce.

OHA bude následně kontrolovat splnění požadavků NAP v jednotlivých žádostech o stanovisko.

Struktura a periodicitita NAP

Kapitola Úvod - Obecný úvod a uvedení do problematiky

Kapitola Architektonická vize eGovernmentu ČR - Popis cílů a možností, jak se k cílovému stavu dostat

Kapitola Architektura úřadu v kontextu veřejné správy a jejích vrstvách architektury - Popis architektury eGovernmentu a úřadu skrze vrstvy architektury a její pravidla

Kapitola Popis sdílených služeb, funkčních celků a tematických oblastí veřejné správy ČR - Popis funkčních celků a tematických oblastí eGovernmentu z pohledu poskytovatelů těchto služeb.

Kapitola Způsoby využívání sdílených služeb, funkčních celků a tematických oblastí jednotlivými úřady - Popis pravidel využívání funkčních celků a tematických oblastí v úřadu

Kapitola Modely NAP v centrálním úložišti a v OVS

- NAP bude Ministerstvem vnitra vyhodnocován a aktualizován každý rok, vždy s výhledem na následujících 5 let, má tedy charakter tzv. klouzavého plánu.
- K NAP budou přijímány připomínky a další relevantní podklady od organizací veřejné správy i mimo ni, které budou zapracovávány vždy s novou verzí.

Tématické oblasti NAP

- Agendový model veřejné správy
- Propojený datový fond - PPDF
- Veřejný datový fond ČR - VDF
- Úplné elektronické podání - ÚEP
- Integrace informačních systémů
- Portály veřejné správy a soukromoprávních uživatelů údajů
- Přístupnost informací
- Elektronická fakturace - eFaktura

Funkční celky NAP

Funkční celek je logická struktura obsahující všechny vrstvy architektury, a který se nejčastěji tvoří kolem informačního systému veřejné správy. To, že se funkční celek popisuje skrze všechny vrstvy architektury ale neznamená, že jsou jeho nedílnou součástí.

- [Portál občana a portál veřejné správy - PO, PVS](#)
- [Elektronická identifikace pro klienty veřejné správy - NIA](#)
- [Univerzální kontaktní místo veřejné správy - CzechPOINT](#)
- [System správy dokumentů - eSSL](#)
- [Systemy a služby spojené s právním řádem a legislativou](#)
- [Elektronické úkony a doručování - Datové schránky](#)
- [Jednotný identitní prostor veřejné správy - JIP/KAAS](#)
- [Jednotné obslužné kanály a uživatelská rozhraní úředníků](#)
- [Sdílené agendové IS v přenesené působnosti](#)
- [Sdílené agendové IS pro samostatnou působnost územních samospráv](#)
- [Sdílené provozní informační systémy](#)
- [Sdílené statistické, analytické a výkaznické systémy](#)
- [eGovernment Cloud](#)
- [Národní datová centra](#)
- [Komunikační infrastruktura veřejné správy- KIVS/CMS](#)

Metody řízení ICT

Účel Metod řízení ICT VS ČR

Komu je dokument určen:

- Cílovou skupinou MŘICT jsou řídicí pracovníci jednotlivých orgánů veřejné správy (OVS, viz níže), zodpovědní za řízení ICT útvarů jejich úřadů (CIO ICT).

Co jsou hlavní přínosy dokumentu:

- MŘICT jako takový definuje celkový přístup k systému řízení ICT ve veřejné správě ČR.
- Současně svou navazující Znalostní bází (de-facto jako prováděcím manuálem IKČR) stanovuje konkrétní, přímo aplikovatelné kroky, které jsou nutné pro plnění principů a zásad obsažených v IKČR.

Obsah MŘ ICT

- **Kapitola 1** - východiska pro formulování v koncepci dále uvedených pravidel.
- **Kapitola 2** - stručná charakteristika stávajícího stavu informatiky ve veřejné správě ČR, motivaci ke změnám, hlavní očekávané změny a způsob popisu cílového stavu.
- **Kapitola 3** - klíčové předpoklady a východiska, za který se řízení ICT úřadu odehrává.
- **Kapitola 4** - postupy a schopnosti ICT při návrhu, budování, provozu a rozvoji / ukončení IS.
- **Kapitola 5** - klíčové činnosti a kompetence útvaru ICT napříč všemi spravovanými IS.
- **Kapitola 6** - klíčové přesahy řízení informatiky a ostatních manažerských disciplín úřadu, zejména z oblasti řízení bezpečnosti úřadu a ochrany informací a provozních útvarů úřadu.
- **Kapitola 7** - akční plán MŘICT a návrh postupu zavedení do.
- **Kapitola 8** - přehledy klíčových povinností při řízení ICT úřadu.
- **Kapitola 9** - přehledy a rejstříky popisovaných metod řízení ICT.

Důležité změny přístupu v řízení ISVS

- Založit vztah vnitřního klienta (věcný správce) a dodavatele (technický správce)
- Rozumět systémům v kontextu celého úřadu a eGovernmentu
- Znat procesy a služby podporované agendy – byznys analýza
- Navrhovat řešení podle cílů a principů IKČR – kritéria rozhodování
- Analyzovat a vybírat variantu, pak žádost na OHA a zadání VZ
- Větší změny důsledně řídit jako projekt – efektivně řídit zdroje
- Řídit změny jako program – měřit dosažení přínosů
- Dodávku IT řídit jako služby s SLA – příprava už od zadání projektu
- Vyčíslit, vysvětlit a obhájit obligatorní zdroje (výdaje a lidi) na udržení služby a investiční zdroje pro rozvoj služeb.

Nejčastější věta MŘICT

- „.... a další věcná a odborná doplnění budou publikována po projednání s odbornou veřejností v následujících vydáních MŘICT a ve Znalostní bázi“.
- Požádali jsme ředitele ICT o pomoc
- Máme plán:
 - zpracování připomínek, cca do měsíce (konec října)
 - příprava dalšího vydání - po novém roce (jaro)
 - doplňování Znalostní báze, knihovny MŘICT - průběžně

Národní architektonický rámec

Architektonický rámec

Národní architektonický rámec (NAR), jako **metodický a myšlenkový rámec** pro jednotný a koordinovaný popis Národní architektury VS ČR, obsahuje návody, postupy, předlohy a vzory tvorby, údržby a užití popisu architektury:

- **Popis architektury:** jak zachytit jednotlivé obrazy architektury podle potřeb zájmových skupin
- **Metodu tvorby architektury:** cyklus tvorby architektury, rozděleného do fází, organizovaného podle domén, s rozdílnými výstupy.
- **Organizaci architektonického týmu:** jaká má být struktura týmu, jeho dovednosti, znalosti, způsob řízení a kontroly.

Struktura dokumentu

- Kapitola 1 - základní vysvětlení k dokumentu.
- Kapitola 2 - Modelující úřady a jejich architektury - kdo modeluje.
- Kapitola 3 - Struktura modelovaných architektur - co se modeluje.
- Kapitola 4 - Proces tvorby architektur - jak se architektura řídí.
- Kapitola 5 - Rámec obsahu a výstupů architektur - jakým jazykem a jaké výstupy se modelují.
- Kapitola 6 - Referenční modely a klasifikační rámce - co jsou a jak se užívají sdílené referenční modely.
- Kapitola 7 - Pokyny a techniky pro tvorbu architektury - jak si upravit a usnadnit tvorbu architektury.
- Kapitola 8 - Architektonické dovednosti, útvary a orgány - nezbytné předpoklady (zdroje) pro management a governance architektury.
- Kapitola 9 - Architektonické úložiště a nástroj - jaké jsou potřebné nástroje pro modelování.

Slovník pojmů eGovernmentu

Účel dokumentu SPeG

Cílem dokumentu Výkladový slovník pojmů eGovernmentu (dále jen „SPeG“) je:

- zavést jednotný výklad pojmů a jejich případných synonym, potřebných jako jeden z nástrojů transformace eGovernmentu v rámci programu Digitální Česko.
- v platné legislativě nalézt a sjednotit rozdílný výklad pojmů z oblasti eGovernmentu
- zavést úplně nové pojmy pro architekturu a řízení ICT, a to včetně překladů mezinárodních standardů.
- vytvořit centralizovaný tezaurus překladů původních českých pojmů z oblasti eGovernmentu, pro usnadnění tvorby dokumentů VS ČR určených pro zahraniční uživatele.

Aktuální stav slovníku

1. vydání SPeG:

- obsahuje definice cca 200 klíčových pojmů eGovernmentu - u řady pojmů alternativní definice, včetně uvedení zdroje,
- aktuální vydání SPeG je přístupné a ke stažení na portálu: <https://archi.gov.cz/>,

Probíhající kroky:

- doplnění publikace dalších cca 200 pojmů, dále průběžně doplňováno
- odstranění rozporů s ostatními slovníky:
 - Slovník pojmů Národní architektury veřejné správy ČR (interní OHA),
 - Výkladový slovník Kybernetické bezpečnosti (AFCEA, PA ČR)
 - Slovník nejčastěji používaných pojmů ve veřejné správě
- doplnění o anglické texty:
 - citace originálních zdrojů (v angličtině),
 - kvalifikovaný překlad původních českých pojmů do angličtiny
- produkční zázemí = redakční rady,
- přizpůsobení k publikaci i v universálním nástroji = slovník TAČR

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

NÁRODNÍ
ARCHITEKTONICKÝ
PLÁN

Děkujeme za pozornost...

oha@mvcr.cz

tým OHA